

Voor de Lens

Fons Bijma
3^e generatie in 75 jarige sleepbedrijf Bijma.

*"Ken jij het bedrijf Bijma?" vroeg ik aan een kennis in Zuidbroek.
"Bijma? O, van die sleepboten die je wel eens ziet varen op het
Winschoterdiep....."*

Dat dit boeiende bedrijf niet bekender is in ons eigen dorp wordt mogelijk veroorzaakt door de bescheidenheid van de Bijma's.

Feitelijk heeft het familiebedrijf Bijma 3 bedrijven.:

- het sleepbedrijf Int sleepdienst v/h F Bijma
- Bijma BV transporten over water
- scheepsbevrachtingskantoor Bijma.

Aanstaande 28 augustus bestaat dit Zuidbroekster sleepbedrijf **75 jaar**.

Op drie fronten is er binnen dit veelzijdige bedrijf sprake van een mijlpaal:

- het sleepbedrijf werd vijfenzeventig jaar geleden opgericht,
- Jan Bijma is vijftig jaar bij de rederij betrokken
- Bijma Internationale Transporten bestaat veertig jaar.

Kortom het familiebedrijf Bijma heeft **Drie Jubilea**

Reden dat ik Jan Bijma benaderde voor een interview. Als nestor van het bedrijf liet hij het over aan de 3^e generatie. *"Fons kan je alles vertellen."* Fons was hiervoor makkelijk te enthousiastmeren. *"Steek van wal, om in onze termen te spreken."* zei Fons.

75 jaar jubileum

"Mijn Opa, Folkert Bijma, liet zich op 28 augustus 1938 inschrijven bij de Kamer van Koophandel onder de naam Internationale Sleepdienst F.Bijma.

Opa was toen 32 jaar en Oma 28 jaar. Twee jonge ambitieuze mensen begonnen toen een sleepbedrijf in een niet zo rooskleurige tijd. De beurs van Wall-Street was ingestort en hield de hele wereld in haar economische wurggreep. Een totale wereldcrisis volgde die vele ouderen onheilspellend in het geheugen werd gegrift. Een harde en sombere tijd waarbij ook de schaduwen werden veruit geworpen naar de donkere oorlogsjaren.

Terwijl Nederland gebukt ging onder die crisisjaren hadden sommige flinke ondernemers toch de moed een eigen bedrijf te beginnen. Opa kocht toen een zevenenvijftig jaar oude, 120 pk sterke stoomsleper Gruno en Oma ging de administratie en de boekhouding doen.

Al snel wist Opa met z'n sleepboot Gruno het vertrouwen te winnen van de meeste scheepswerven langs het Winschoterdiep. Hij sleepte hun schepen naar open water. De zaken gingen vooruit en Opa kocht een grotere sleepboot van 160 pk".

Tweede generatie

Een drama toen Folkert Bijma in 1962, veel te jong op 55 jarige leeftijd, plotseling overleed. Zijn zoon Jan Pier Folkert (Jan) was amper 19 jaar en had nog niet zo lang verkering met Hennie Drenth.

"Toen Opa overleed had Pa al wel veel ervaring. Als 12 jarige ging hij met Opa al mee als runnertje op de sleepboot en had de afgelopen jaren veel kennis opgedaan. Mijn oma wilde het bedrijf voortzetten. En zei tegen mijn vader: "Als jij en Hennie nu gaan trouwen dan kunnen jullie op de sleepboot Gruno". Zo is het ook gegaan. Ze hebben twee jaar samen gevaren. Dag en nacht waren ze op de boot en sleepten, met hun beiden, de grote zeeschepen in Groningen (provincie). Dat was en is nogal eens een precisie werkzaamheid door de smalle sluisen en bruggen. Maar ook

in Friesland, Limburg, Zeeland en de Rotterdamse haven hebben ze veel sleepwerk gedaan.

Twee jaar later werd zoon Fons, geboren en daarna bleef moeder Hennie aan de wal. Ze nam alle kantoorwerk voor haar rekening van het inmiddels steeds verder groeiende bedrijf. Na een paar jaar kozen ze Zuidbroek als vestigingsplaats. Vader zei wel eens gekscherend dat zijn Hennie van Winschoten kwam en hijzelf van de Stad en dat ze daarom in Zuidbroek gingen wonen. Flauwekul natuurlijk. Zuidbroek vonden ze een mooie plaats om te wonen en het lag mooi centraal van de meeste scheepswerven langs het Winschoterdiep."

Bijma Vloot

Inmiddels bestaat de Bijma rederij uit 5 Gruno sleepboten, een aantal Pontons en zogenaamde Koppelpontons met drijfvermogens van 650 ton. Verder, naar eigen ontwerp, gebouwde multifunctionele roro-pontons die uitgerust zijn met zogenaamde spudpalen. Met de spudpalen kunnen de de pontons zichzelf stabiel kunnen vastleggen. Deze pontons zijn voorzien van hydraulische lierwerken zodat ze zowel naast als achter elkaar te koppelen zijn. De van GL- en SI-certificaten voor de zeevaart voorziene pontons zijn geschikt voor een verscheidenheid aan doeleinden zoals offshore werkzaamheden en de uitvoering van waterwerken. Duizenden scheepssecties werden op deze pontons versleept naar allerlei scheepswerven, waar ze tot complete schepen werden geassembleerd.

Daarnaast verleent Bijma bij vele scheepswerven de nodige assistentie als de nieuwbouwschepen middels een dwarsscheepse stapelloop te water worden gelaten. Niet alleen bij de diverse scheepswerven langs het Winschoterdiep, Friesland en Emden, maar ook bij de Meyerwerf te Papenburg waar de grootste en meest luxe cruiseschepen worden gebouwd. *"We begeleiden passagiersschepen van 340 meter lang en 37 meter breed."*

De nieuwbouwschepen moeten soms door uiterst smalle bruggen op het Winschoterdiep. Vijf centimeter ruimte aan weerszijden is voldoende. Het begeleiden van zeeschepen door de Noord-Nederlandse vaarwegen is een nauwkeurig werkje. *"Als een schip 15,90 meter breed is en de doorvaartbreedte van een brug of sluis 16 meter dan leggen we een ponton voor de brug, waar het schip dan zonder schade langs zij kan glijden"*, zegt Fons Bijma.

Gruno

Bijma Zuidbroek is een rederij waar de naam Gruno gedurende haar hele bestaan als een rode draad door heen loopt. De naam Gruno is afgeleid van 'Gruno's veste'. Gruno was de stichter van Groningen. Met de naam Gruno behoort Bijma tot de belangrijkste scheepvaartbedrijven in Noord-Nederland dat gespecialiseerd is in nat en droog transport zowel over de binnenwateren als over zee. Daarbij worden regelmatig sleeptransporten uitgevoerd tot ver buiten de landsgrenzen. *"Meer dan vijftig procent van de werkzaamheden worden in Duitsland uitgevoerd"*,

benadrukt Fons Bijma. *Ofschoon veel schepen en scheepsonderdelen worden vervaardigd in z.g. goedkope-loon-landen is de sleepvaart en de vele daaraan gekoppelde activiteiten nog steeds springlevend."*

Medewerkers

Bijma Zuidbroek bestaat uit 10 zeer gemotiveerde medewerkers. Allen zijn gecertificeerd met het zogenaamde scheepspatent. Mensen die dagelijks met passie en liefde voor het vak hun waarden en normen meenemen in hun werk. De 'no nonsense' instelling van het familiebedrijf is een puur Groningse instelling: nuchter, flexibel, dag en nacht bereikbaar, 7 dagen in de week! Misschien is dat het geheim dat verschillende medewerkers al vele jaren trouw werkzaam zijn bij het bedrijf.

Derde generatie

Sinds 1983 is de in 1965 geboren kleinzoon Folkert (Fons) actief bij het familiebedrijf betrokken. En zoals het zijn grootouders en ouders ging, zo gaat dit ook in de derde generatie. Fons' echtgenote Lijda Vreezen doet hoofdzakelijk de kantoorwerkzaamheden en neemt als erkende scheepsbevrachter de nationale en internationale bevrachtingen voor haar rekening.

Fons is al 30 jaar "de man van de Bijmavloot". Hij zorgt samen met zijn vader Jan voor innovatie en de vernieuwing binnen het bedrijf.

Fons en Lijda hebben 2 dochters. Mijn bescheidenheid weerhield mij om te vragen of die ook ambities hebben voor de sleepvaart. Wel lijkt de liefde voor dit inspirerende vak in de genen te zitten. De 13 jarige kleinzoon Willian , zoon van de dochter van Jan en Hennie Bijma, is het liefst aan boord bij opa Jan of oom Fons. Hij is enthousiast en wil graag de fijne kneepjes van het mooie vak leren als hij vrij is van school.

Hobby's.

Als ik Fons vraag naar zijn hobby's geeft hij kort maar krachtig aan dat zijn werk zijn hobby is. Als het even kan trekt hij graag de nodige baantjes in het zwembad water op zondagochtend.

Trots.

Drievoudig gefeliciteerd familie Bijma en alle medewerkers. We kunnen in Zuidbroek trots zijn op zo'n boeiend en stabiel bedrijf.

In 1972 werkte Bijma al voor de Meyerwerf toen zaten ze nog op de oude plek waar nu de jachthaven van Papenburg is.

Het begeleiden van zeeschepen door de Noord-Nederlandse vaarwegen is een nauwkeurig werkje; als een schip 15,90 meter breed is en de doorvaartbreedte van een brug of sluis 16 meter dan leggen we een ponton voor de brug, waar het schip dan zonder schade langs zij kan glijden”, zegt Jan Bijma.

We begeleiden passagiersschepen van 340 meter lang en 37 meter breed